2023/2881

22.12.2023

# ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2023/2881 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**της 20ής Δεκεμβρίου 2023**

**για τη σύσταση της κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής της Συστοιχίας Χαμηλών Συχνοτήτων (ΚΕΕΥ LOFAR)**

*[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2023) 8904]*

**(Τα κείμενα στην αγγλική, βουλγαρική, γερμανική, ιρλανδική, ιταλική, ολλανδική και πολωνική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)**

**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 723/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2009, σχετικά με κοινοτικό νομικό πλαίσιο για την κοινοπραξία ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής (ΚΕΕΥ) ([1]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Βουλγαρία, η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες και η Πολωνία υπέβαλαν στην Επιτροπή αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 723/2009, για τη σύσταση της ΚΕΕΥ LOFAR («η αίτηση»).

(2) Οι αιτούντες συμφώνησαν ότι το κράτος μέλος υποδοχής της ΚΕΕΥ LOFAR θα είναι οι Κάτω Χώρες.

(3) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 723/2009 ενσωματώθηκε στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 72/2015 ([2]).

(4) Η Επιτροπή αξιολόγησε την αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 723/2009, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληροί τις απαιτήσεις που ορίζει ο εν λόγω κανονισμός. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, η Επιτροπή συγκέντρωσε τις απόψεις ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων στον τομέα των επιπτώσεων της αστρονομίας ακτίνων γάμμα, της αστροφυσικής, της φυσικής των σωματιδίων, της φυσικής πλάσματος και της θεμελιώδους φυσικής.

(5) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 723/2009,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

*Άρθρο 1*

1. Συστήνεται η κοινοπραξία ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής της Συστοιχίας Χαμηλών Συχνοτήτων (ΚΕΕΥ LOFAR)

2. Τα ουσιώδη στοιχεία του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 723/2009, παρατίθενται στο παράρτημα.

*Άρθρο 2*

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, την Ιρλανδία, την Ιταλική Δημοκρατία, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών και τη Δημοκρατία της Πολωνίας.

([1]) ΕΕ L 206 της 8.8.2009, σ. 1 (όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1261/2013, ΕΕ L 326 της 6.12.2013, σ. 1).

([2]) Απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 72/2015, της 20ής Μαρτίου 2015, για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών [2016/755] (ΕΕ L 129 της 19.5.2016, σ. 85).

Βρυξέλλες, 20 Δεκεμβρίου 2023.

*Για την Επιτροπή*
Iliana IVANOVA
*Μέλος της Επιτροπής*

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ*

**ΟΥΣΙΩΔΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΚΕΕΥ LOFAR**

1. **Νομική μορφή και ονομασία**

(άρθρο 1 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

Συστήνεται Κοινοπραξία Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής. Η παρούσα κοινοπραξία έχει τη νομική μορφή Κοινοπραξίας Ευρωπαϊκής Ερευνητικής Υποδομής (ΚΕΕΥ), συσταθείσας βάσει των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 723/2009 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1261/2013 (στο εξής: κανονισμός ΚΕΕΥ) και φέρει την ονομασία «ΚΕΕΥ LOFAR».

2. **Καταστατική έδρα**

(άρθρο 2 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

Η ΚΕΕΥ LOFAR έχει την καταστατική της έδρα στην πόλη Dwingeloo των Κάτω Χωρών, στο εξής αναφερόμενες ως «κράτος μέλος υποδοχής».

3. **Καθήκοντα και δραστηριότητες**

(άρθρο 3 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

1. Κύριο καθήκον της ΚΕΕΥ LOFAR είναι να διασφαλίζει τη συντονισμένη εκμετάλλευση της υποδομής LOFAR, να παράγει επιστημονική έρευνα παγκόσμιας κλάσης και να επιδιώκει περαιτέρω ανάπτυξη, με στόχο τη μεγιστοποίηση της παραγωγικότητας και του αντικτύπου για τα μέλη και τη διεθνή επιστημονική κοινότητα, ούτως ώστε η ΚΕΕΥ LOFAR να ανελιχθεί σε ηγετική θέση ανά τον κόσμο ως κατανεμημένη ερευνητική υποδομή με μακροπρόθεσμη προοπτική, εγκατεστημένη σε χώρες μέλη της ΚΕΕΥ LOFAR, καθώς και σε άλλες χώρες όπου η ΚΕΕΥ LOFAR έχει αποφασίσει να τοποθετήσει ορισμένες από τις εγκαταστάσεις της.

2. Κατά την επιδίωξη του κύριου καθήκοντός της, η ΚΕΕΥ LOFAR ασκεί τις ακόλουθες δραστηριότητες:

   α) εξασφάλιση συντονισμένης λειτουργίας και επιστημονικής εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων LOFAR ως συνεκτικής υποδομής, στο πλαίσιο κοινής μακροπρόθεσμης στρατηγικής και κοινών πολιτικών, για τη μεγιστοποίηση των επιστημονικών αποτελεσμάτων και του αντικτύπου για τα μέλη και τη διεθνή κοινότητα·

   β) παροχή αποτελεσματικής πρόσβασης στις επιστημονικές υπηρεσίες της ΚΕΕΥ LOFAR για την κοινότητα των χρηστών, με την ενσωμάτωση των αρχών της αξιολόγησης από ομοτίμους και των αρχών της ανοικτής επιστήμης·

   γ) γενική λειτουργία της ΚΕΕΥ LOFAR, η οποία καλύπτει νομικές, διοικητικές και οικονομικές πτυχές·

   δ) συμμετοχή σε ενωσιακά, (πολυ)εθνικά και άλλα, χρηματοδοτούμενα από τρίτους, έργα που συνάδουν με τους στόχους της ΚΕΕΥ LOFAR.

3. Η ΚΕΕΥ LOFAR μπορεί επίσης να ασκεί τις ακόλουθες δραστηριότητες:

   α) επιδίωξη της περαιτέρω ανάπτυξης της υποδομής LOFAR και των σχετικών εγκαταστάσεων και επιστημονικών ικανοτήτων·

   β) διεξαγωγή στρατηγικού διαλόγου για τη βελτιστοποίηση του ρόλου της ΚΕΕΥ LOFAR στην παγκόσμια επιστημονική κοινότητα·

   γ) επιδίωξη νέων συνδρομών και εταιρικών σχέσεων, όπως ορίζεται στα άρθρα 14 και 19·

   δ) προώθηση των συμφερόντων της ΚΕΕΥ LOFAR σε σχέση με τα εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή ενδιαφερόμενα μέρη·

   ε) αναζήτηση περαιτέρω πηγών χρηματοδότησης, ιδίως, αλλά όχι αποκλειστικά, για σκοπούς αναβάθμισης και επέκτασης·

   στ) προώθηση της κατάρτισης, της προβολής και της διεθνούς συνεργασίας·

   ζ) κάθε άλλη σχετική δραστηριότητα που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του κύριου καθήκοντός της.

4. Η ΚΕΕΥ LOFAR ασκεί το πρωταρχικό της καθήκον σε μη κερδοσκοπική βάση. Με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, η ΚΕΕΥ LOFAR μπορεί να ασκεί περιορισμένες οικονομικές δραστηριότητες, υπό τον όρο ότι έχουν στενή σχέση με το πρωταρχικό καθήκον της και δεν θέτουν σε κίνδυνο την εκτέλεση αυτού του καθήκοντος.

5. Η ΚΕΕΥ LOFAR τηρεί χωριστές καταστάσεις για τις δαπάνες και τα έσοδα που συνδέονται με τις οικονομικές της δραστηριότητες, τις οποίες αποτιμά βάσει αγοραίων τιμών ή, αν οι αγοραίες τιμές δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με βεβαιότητα, βάσει του συνολικού κόστους προσαυξημένου κατά το εύλογο περιθώριο κέρδους.

## 4. **Διάρκεια και διαδικασία εκκαθάρισης**

(άρθρο 4 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

1. Η ΚΕΕΥ LOFAR θα υφίσταται επ' αόριστον, αλλά μπορεί να εκκαθαριστεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 2 έως 6.

2. Η εκκαθάριση της ΚΕΕΥ LOFAR αποφασίζεται από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 27 παράγραφος 6 στοιχείο δ).

3. Η ΚΕΕΥ LOFAR ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την απόφαση εκκαθάρισης της ΚΕΕΥ LOFAR χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήψη της εν λόγω απόφασης.

4. Τα περιουσιακά στοιχεία που απομένουν μετά την εξόφληση των οφειλών της ΚΕΕΥ LOFAR κατανέμονται μεταξύ των μελών κατ' αναλογία προς την ετήσια εισφορά τους στην ΚΕΕΥ LOFAR, όπως ορίζεται στο άρθρο 21.

5. Χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, εντός δέκα (10) ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης, η ΚΕΕΥ LOFAR ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

6. Η ΚΕΕΥ LOFAR παύει να υφίσταται από την ημερομηνία κατά την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει τη σχετική ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

## 5. **Ευθύνη και ασφαλίσεις**

(άρθρο 5 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

1. Η ΚΕΕΥ LOFAR ευθύνεται για τα χρέη της. Η ΚΕΕΥ LOFAR δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη λειτουργία εγκαταστάσεων LOFAR που τελούν υπό καθεστώς ατομικής ιδιοκτησίας.

2. Τα μέλη δεν είναι αλληλεγγύως υπεύθυνα για τα χρέη της ΚΕΕΥ LOFAR. Η χρηματοδοτική ευθύνη των μελών για τα χρέη της ΚΕΕΥ LOFAR περιορίζεται στην αξία της αντίστοιχης ετήσιας εισφοράς κάθε μέλους, η οποία έχει συμφωνηθεί στον ετήσιο προϋπολογισμό.

3. Η ΚΕΕΥ LOFAR συνάπτει τις απαραίτητες ασφαλιστήριες συμβάσεις για να καλύψει τους κινδύνους που συνδέονται με τη σύσταση και τη λειτουργία της ΚΕΕΥ LOFAR.

## 6. **Πολιτική πρόσβασης στις υπηρεσίες της ΚΕΕΥ LOFAR**

(άρθρο 6 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

1. Η ΚΕΕΥ LOFAR παρέχει και υποστηρίζει ευκαιρίες αποτελεσματικής πρόσβασης των χρηστών στις υπηρεσίες της ΚΕΕΥ LOFAR για τη διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: διενέργεια παρατηρήσεων, παραγωγή προϊόντων επιστημονικών δεδομένων, διαχείριση προσβάσιμου στο κοινό αρχείου επιστημονικών δεδομένων, υποστήριξη χρηστών και κατάρτιση.

2. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες της ΚΕΕΥ LOFAR ανακοινώνονται και τεκμηριώνονται δημοσίως, μαζί με τις ευκαιρίες πρόσβασης, τις διαδικασίες και τα κριτήρια κατανομής για τις διάφορες αυτές υπηρεσίες.

3. Η πολιτική πρόσβασης που διέπει όλες τις υπηρεσίες της ΚΕΕΥ LOFAR για την επιστημονική έρευνα καθορίζεται και τηρείται από το Συμβούλιο, με τις αρχές της να αποφασίζονται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 6 στοιχείο β) και την εφαρμογή της να αποφασίζεται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 5 στοιχείο ε).

4. Η πολιτική πρόσβασης της ΚΕΕΥ LOFAR διασφαλίζει ότι, από το συνολικό ποσό του προϋπολογισμού λειτουργίας που δαπανάται για την παροχή υπηρεσιών, η πλειονότητα κατευθύνεται στην υποστήριξη της έρευνας από την παγκόσμια κοινότητα. Όταν η ανοικτή πρόσβαση προσφέρεται σε ανταγωνιστική βάση, χορηγείται μέσω ανεξάρτητης επιστημονικής αξιολόγησης από ομοτίμους.

5. Η πολιτική πρόσβασης της ΚΕΕΥ LOFAR διασφαλίζει επίσης πως όλα τα μέλη της ΚΕΕΥ LOFAR είναι επιλέξιμα να επωφελούνται από το καθεστώς της αποκλειστικής πρόσβασης· κατ' αυτόν τον τρόπο θα ρυθμιστεί το δικαίωμα χρήσης τμημάτων των διαθέσιμων ευκαιριών πρόσβασης στις υπηρεσίες της ΚΕΕΥ LOFAR.

## 7. **Πολιτική επιστημονικής αξιολόγησης**

(άρθρο 7 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

Οι δραστηριότητες της ΚΕΕΥ LOFAR θα αξιολογούνται από ανεξάρτητη ομάδα διεθνών εμπειρογνωμόνων τουλάχιστον μία φορά ανά πενταετία. Το πρωτόκολλο αξιολόγησης (συμπεριλαμβανομένων των στόχων, της εντολής, της σύνθεσης της ειδικής ομάδας και της διαδικασίας διορισμού των μελών της) καθορίζεται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 5 στοιχείο ι). Η ειδική ομάδα λογοδοτεί στο Συμβούλιο.

## 8. **Πολιτική διάδοσης**

(άρθρο 8 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

1. Η ΚΕΕΥ LOFAR διευκολύνει την έρευνα και, κατά γενικό κανόνα, ενθαρρύνει τις αρχές της ανοικτής επιστήμης όσον αφορά τα ερευνητικά δεδομένα.

2. Η ΚΕΕΥ LOFAR ενθαρρύνει τους ερευνητές να δημοσιοποιούν τα αποτελέσματα και τα δεδομένα τους (ανοικτή πρόσβαση) και μέσω της ΚΕΕΥ LOFAR.

3. Για να προσεγγίσει το στοχευόμενο κοινό, η ΚΕΕΥ LOFAR αξιοποιεί πολλαπλούς διαύλους, μεταξύ άλλων, δικτυακή πύλη, συναντήσεις εργασίας, συμμετοχή σε συνέδρια, άρθρα και μέσα ενημέρωσης.

4. Τα επιστημονικά δεδομένα που παράγονται μέσω των υπηρεσιών της ΚΕΕΥ LOFAR θα είναι διαθέσιμα και ανοικτά προσβάσιμα σε όλους τους ερευνητές, τα επιστημονικά ιδρύματα και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, στο πλαίσιο των πολιτικών του Συμβουλίου σύμφωνα με τις αρχές της ανοικτής επιστήμης και την πολιτική για τα δεδομένα, όπως ορίζεται στο άρθρο 32.

## 9. **Πολιτική περί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας**

(άρθρο 9 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

1. Ο όρος «διανοητική ιδιοκτησία» νοείται σύμφωνα με το άρθρο 2 της σύμβασης για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας, η οποία υπεγράφη στις 14 Ιουλίου 1967.

2. Η ΚΕΕΥ LOFAR θεσπίζει τη δική της πολιτική για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας [άρθρο 27 παράγραφος 5 στοιχείο η)]. Η ΚΕΕΥ LOFAR είναι κύριος του συνόλου της διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτει από τις δραστηριότητές της βάσει του παρόντος καταστατικού, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της διανοητικής ιδιοκτησίας που παράγεται από προσωπικό απασχολούμενο στην ΚΕΕΥ LOFAR σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην πολιτική της ΚΕΕΥ LOFAR για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, εκτός των περιπτώσεων που καλύπτονται από χωριστές συμβάσεις ή των περιπτώσεων στις οποίες η υποχρεωτική νομοθεσία ή το παρόν καταστατικό ορίζουν άλλως.

3. Η προϋπάρχουσα πνευματική ιδιοκτησία των μελών ή των εκπροσωπουσών οντοτήτων τους παραμένει ιδιοκτησία τους. Τα δικαιώματα της εν λόγω ιδιοκτησίας μπορούν να παραχωρηθούν στην ΚΕΕΥ LOFAR, εάν είναι αναγκαίο και μέσω ειδικών συμφωνιών.

4. Τα μέλη που συνεισφέρουν αναλογικά προς το μερίδιό τους στις δαπάνες για εργασίες ανάπτυξης που εκτελούνται από άλλα μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν ελεύθερα την προκύπτουσα διανοητική ιδιοκτησία για επιστημονικούς σκοπούς και μόνο. Εάν ένα μέλος της ΚΕΕΥ LOFAR επιθυμεί να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε διανοητική ιδιοκτησία για εμπορικό όφελος, πρέπει να λάβει άδεια από το μέλος που είναι ιδιοκτήτης της διανοητικής ιδιοκτησίας.

## 10. **Πολιτική απασχόλησης**

(άρθρο 10 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

1. Η ΚΕΕΥ LOFAR μπορεί να απασχολεί προσωπικό. Η πολιτική απασχόλησης της ΚΕΕΥ LOFAR διέπεται από τους νόμους της χώρας στην οποία απασχολείται το προσωπικό.

2. Οι διαδικασίες επιλογής, η πρόσληψη και η απασχόληση για θέσεις προσωπικού της ΚΕΕΥ LOFAR χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και αποφυγή των διακρίσεων, σέβονται δε την αρχή της ισότητας των ευκαιριών. Όλες οι θέσεις στην ΚΕΕΥ LOFAR ανακοινώνονται δημοσίως.

## 11. **Πολιτική προμηθειών**

(άρθρο 11 του καταστατικού της ΚΕΕΥ LOFAR)

1. Η ΚΕΕΥ LOFAR αντιμετωπίζει τους υποψήφιους και τους υποβάλλοντες προσφορά για προμήθειες με τρόπο ισότιμο, που δεν εισάγει διακρίσεις, ανεξάρτητα από το εάν είναι εγκατεστημένοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή όχι. Η πολιτική προμηθειών της ΚΕΕΥ LOFAR τηρεί τις αρχές της διαφάνειας, της αποφυγής των διακρίσεων και του ανταγωνισμού. Λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες και τα κριτήρια των προμηθειών ορίζονται από το Συμβούλιο.

2. Οι προμήθειες μελών και παρατηρητών, οι οποίες αφορούν δραστηριότητες της ΚΕΕΥ LOFAR, πραγματοποιούνται κατά τρόπο ώστε να δίδεται η δέουσα προσοχή στις ανάγκες της ΚΕΕΥ LOFAR, στις τεχνικές απαιτήσεις και στις προδιαγραφές που εκδίδουν οι αρμόδιοι φορείς.